

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และทางการเมือง จากกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงและยุคข้อมูลข่าวสาร ทำให้ประเทศไทยซึ่งยังปรับตัวไม่ทันยังต้องเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจ และสังคม ทั้งปัญหาการเมือง เศรษฐกิจตกต่ำ การเสื่อมเสียทางศีลธรรม ความสูญเสียเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการปฏิรูปด้านต่างๆ ของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย การปฏิรูปการเมือง การปฏิรูประบบราชการและการปฏิรูปทางการศึกษา เป็นต้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ให้ความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา กำหนดเรื่องการจัดการศึกษาต้องให้ชุมชน บุคคล และท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม และมีความเสมอภาคในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 43, 78, 79 และ 81 ในมาตรา 43 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนตามที่กฎหมายบัญญัติ ในมาตรา 78 บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น พึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานให้ทั่วถึง มาตรา 79 บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวนบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุง รักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน มาตรา 81 บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาคู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ (อนุกรรมการปฏิบัตินงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1, 2546, หน้า 27)

สถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย หลักการดังกล่าว ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า หลักธรรมาภิบาล อาจบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่การดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป เป้าหมายในการจัดการศึกษาคือทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และมีความสุข กำหนดสาระสำคัญด้านการศึกษา คือ มุ่งเน้นให้มีการเอกภาพในเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจลงสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาไว้ 3 ประการ โดยเน้นการศึกษาตลอดชีวิต สังคมมีส่วนร่วมจัดการศึกษา พร้อมทั้งพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักความมีเอกภาพในการกำหนดนโยบาย เน้นการศึกษาตลอดชีวิต เน้นการกระจายอำนาจ ประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ ระดมทรัพยากรที่มีอยู่รอบๆ สถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และสถาบันสังคมอื่น

มาตรา 8 ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น มาตรา 58 ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาบริจาคตทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 12)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายการศึกษา ดำเนินการบริหาร โดยผู้อำนวยการสถานศึกษา กำกับโดยคณะกรรมการสถานศึกษา มีระบบประกันคุณภาพที่จะใช้เป็นแนวทางพัฒนาให้บริการด้านการ

เรียนการสอนมีคุณภาพ ผู้อำนวยการสถานศึกษามีอำนาจบริหารอย่างมาก ทั้งอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎหมายและได้รับมอบจากผู้มีอำนาจโดยต้องรับผิดชอบต่อผลการบริหารสถานศึกษา ซึ่งต้องมีดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงานและการประกันคุณภาพของสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1, 2546, หน้า 35)

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการบริหารสถานศึกษาก็คือพฤติกรรมในการตัดสินใจของผู้บริหาร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2536, หน้า 40) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สุมะเดียวอิสร (2527, หน้า 107) ที่ว่างานทุกอย่างของสถานศึกษาจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับมติตัดสินใจของผู้บริหารเป็นสำคัญ สอดคล้องกับบาร์นาร์ด (Barnard, 1968, อ้างถึงใน ธร สุนทรายุทธ, มปป, หน้า 239) กล่าวว่าอำนาจที่ผู้บริหารใช้นั้นจะต้องคำนึงถึงความเต็มใจในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชามากกว่าบังคับบัญชาให้ทำงาน การสั่งการหรือออกคำสั่งของผู้บริหาร ในบางครั้งผู้ร่วมงานไม่ยอมรับที่จะปฏิบัติ หรือปฏิบัติอย่างไม่เต็มใจ ดังนั้นขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารว่ามีมากน้อยเพียงใด ถ้าผู้ร่วมงานยอมรับในความเป็นผู้นำของผู้บริหารสูง การปฏิบัติตามคำสั่งย่อมสูงไปด้วย ซึ่งภิญโญ สาร (2526, หน้า 213) กล่าวว่า ในการบริหาร การศึกษา เป็นลักษณะของการพัฒนาบุคลากรเพื่อสังคมในอนาคต การดำเนินการจึงมีความสัมพันธ์กับหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหารจึงควรเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยเสมอ เพราะนอกจากจะทำให้การตัดสินใจแม่นยำแล้ว ยังมีประโยชน์ช่วยให้ครูมีขวัญกำลังใจ และยอมรับการตัดสินใจนั้นๆ

ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญของสถานศึกษาในการพัฒนาการศึกษาโดยการเปิดโอกาสให้ครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามกระบวนการในด้านบริหารวิชาการ งบประมาณ บุคคลและบริหารทั่วไป ในเรื่องการร่วมคิดวางแผนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน การร่วมปฏิบัติตามแผนร่วมรับผิดชอบผล ประโยชน์ทางการศึกษา และที่สำคัญที่สุดของการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามกระบวนการมีส่วนร่วมก็คือ การร่วมติดตามประเมินผลการบริหารสถานศึกษา โดยยึดหลักที่ว่า ทุกคน ทุกฝ่ายต้องเรียนรู้ รับรู้ร่วมกันการดำเนินงานทั้งองค์กรมิใช่เพียงผู้เดียวเท่านั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอเมือง อำเภอบ้านบึง และอำเภอหนองใหญ่ ซึ่งมีโรงเรียนในหน่วยงานของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 97 โรงเรียน มีผู้บริหารจำนวน 97 คน และครูผู้สอน 1,097 คน การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันกระจายอำนาจลงมายังสถานศึกษา อำนาจในการตัดสินใจของสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ งานในสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเพียงใด ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บริหาร

สถานศึกษาเป็นหลัก เป้าหมายสำคัญสู่การปฏิรูปการศึกษาคือการดำเนินการอันนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพเพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจังและคุ้มค่า มีการปรับระบบ การเรียนการสอน ปรับระบบโครงสร้างบุคลากรและสื่อเทคโนโลยี โดยให้หลักการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ และเน้นเป้าหมายที่ผลงานและความรับผิดชอบ ดังนั้นการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานทั้ง 4 งานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของครู หากผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยก็ส่งผลถึงการให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมและดำเนินการในการบริหารสถานศึกษา เพราะในการตัดสินใจของผู้บริหารแต่ละครั้งต้องมีข้อมูลมาประกอบ การเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น ทำให้ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและมีความภูมิใจในผลงาน มีความเป็นส่วนหนึ่งของงานนั้นๆ เพราะหากตัดสินใจผิดพลาดอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารงานและเป็นตัวกำหนดความสำเร็จหรือล้มเหลวของสถานศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 ในการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ผลการวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 ได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแนวทางการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพของสถานศึกษารวมถึงลดความขัดแย้งของบุคลากรในองค์กรอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

1.3 ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ดังต่อไปนี้

1.3.1 นำผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

1.3.2 นำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับครูในการปรับปรุงการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิผล

1.3.3 นำผลที่ได้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ และลดความขัดแย้งกับบุคลากรในสถานศึกษา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตของเนื้อหา

มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา หน่วยงานของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ในขอบข่ายงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการบริหารวิชาการ
- 2) ด้านการบริหารงานบุคคล
- 3) ด้านการบริหารงบประมาณ
- 4) ด้านการบริหารทั่วไป

1.4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ครูปฏิบัติการสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 14 โรงเรียน จำนวนครู 78 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 38 โรงเรียน จำนวนครู 313 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 45 โรงเรียน จำนวนครู 706 คน รวมทั้งสิ้นโรงเรียน 97 โรงเรียน ครู จำนวน 1,097 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 97 โรงเรียน ได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางเจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 607-608) จากนั้นนำไปเทียบสัดส่วนของประชากรแล้ว สุ่มโดยแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน

1.4.3 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1) ตัวแปรต้น ได้แก่

(1) ขนาดของโรงเรียนแบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

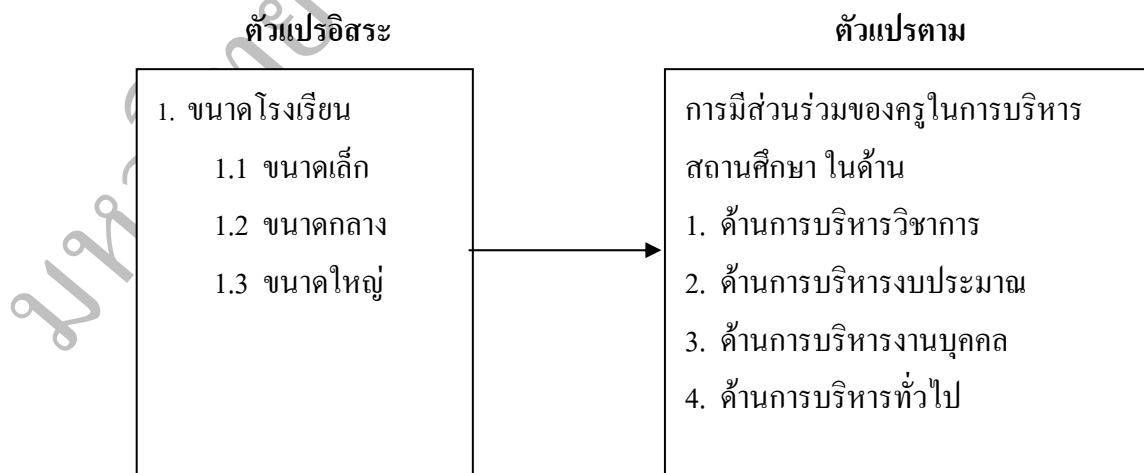
- ก. ขนาดเล็ก
- ข. ขนาดกลาง
- ค. ขนาดใหญ่

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 4 ด้าน คือ

- ก. ด้านการบริหารวิชาการ
- ข. ด้านการบริหารงานบุคคล
- ค. ด้านการบริหารงบประมาณ
- ง. ด้านการบริหารทั่วไป

1.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษายึดตามแนวการบริหารสถานศึกษาในรูปแบบนิติบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546, หน้า 35-76) ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 สมมติฐานการวิจัย

สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 แยกต่างกัน

1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ครูให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะทางเลือกในการปฏิบัติที่เห็นว่าดีที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ในงาน 4 ด้านดังนี้

1) ด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การกำหนดครูประจำสาระการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล การพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และประชาสัมพันธ์ทางการศึกษา

2) ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณ และจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้งบประมาณ และผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน บริหารการบัญชี บริหารพัสดุและสินทรัพย์

3) ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง สรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การนิเทศติดตามการปฏิบัติงาน การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

4) ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานธุรการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป ดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม งานกิจกรรมนักเรียน งานทุนการศึกษา ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

1.7.2 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เป็นหน่วยงานของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

1.7.3 ครู หมายถึง ข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ที่เป็นหน่วยงานของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

1.7.4 ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการกำหนดขนาดของโรงเรียน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 13) จำแนกเป็น 3 ขนาด คือ

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียน ตั้งแต่ 121 – 300 คน
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียน ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี